

Številka: 500-591/2020/69 (102-16)
Ljubljana, 15. 7. 2024
EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Sedmo poročilo Delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost) – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na .....seji dne ..... sprejela naslednji sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Sedmim poročilom Delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost).</p> <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka</p>
Priloga:
- Sedmo poročilo Delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost)
Vročiti:
- Ministrstvu za notranje zadeve
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- Suzana Ivanović, vodja Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje, Ministrstvo za notranje zadeve
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:
Vlada Republike Slovenije je delovno skupino za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost) ustanovila 19. septembra 2019. Do sedaj se je sestala devetkrat: 27. 9. 2019, 14. 2. 2020, 25. 9. 2020, 27. 11. 2020, 25. 5. 2021, 27. 9. 2021, 18. 5. 2022, 27. 9. 2022, 5. 6. 2023, 13. 12. 2023 in 12. 6. 2024. Naslednji sestanek bo sklican po potrebi.

Vodi jo državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve Helga Dobrin. Medresorsko delovno skupino sestavljajo predstavniki Ministrstva za notranje zadeve, Policije, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, SOVA in Ministrstva za pravosodje. Delovna skupina je do sedaj pripravila šest poročil o stanju implementacije projekta interoperabilnosti.

Na osnovi prispevkov članov medresorske delovne skupine je bilo na Ministrstvu za notranje zadeve pripravljeno in medresorsko usklajeno gradivo za vlado – Sedmo poročilo medresorske delovne skupine za interoperabilnost Vladi o stanju na področju implementacije projekta interoperabilnosti. Prvo poročilo je bilo pripravljeno decembra 2020, drugo poročilo je bilo pripravljeno julija 2021, tretje poročilo je bilo pripravljeno decembra 2021, četrto poročilo je bilo pripravljeno novembra 2022, peto poročilo je bilo pripravljeno julija 2023, šesto poročilo je bilo pripravljeno januarja 2024, trenutno aktualno sedmo poročilo vsebuje posodobljene podatke o stanju na področju implementacije interoperabilnosti v Sloveniji.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Potrebna finančna sredstva za stroške udeležbe so zagotovljena v okviru materialnih stroškov Ministrstva za notranje zadeve.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
---	----

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE

Boštjan Poklukar
minister

Sedmo poročilo Delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost)

O interoperabilnosti

Cilj informacijskih sistemov, ki sestavljajo sistem interoperabilnosti (IO), je izboljšanje pogojev za učinkovit pretok informacij med državami članicami in povečan nadzor meja, migracij, obravnave vlog za azil ter nudenje večje opore državam članicam v njihovem boju proti kriminalu in terorizmu.

S projektom IO EU odgovarja na aktualne varnostne izzive, predvsem migracije in terorizem ter želi še kvalitetnejše zaščititi svoje zunanje meje. V okviru programa IO bodo zato povezani doslej ločeni informacijski sistemi: Prenovljeni Schengenski informacijski sistem (SIS), Vizumski informacijski sistem (VIS), Evropska podatkovna zbirka prstnih odtisov (Eurodac), Europolov in Interpolov informacijski sistem pa tudi novi informacijski sistemi, ki so še v pripravi: Sistem vstopa in izstopa – SVI, Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve – ETIAS in Evropski informacijski sistem kazenskih evidenc – ECRIS-TCN. V okviru IO bo vzpostavljen skupni repozitorij identitet in skupni sistem za biometrično identifikacijo. Oboje bo, skupaj z detektorjem večkratnih identitet, uporabnikom IO omogočilo dostop do informacij v kateremkoli od povezanih sistemov in onemogočilo zlorabo identitet. Da bi države članice lahko polno izkoristile te možnosti, morajo poleg priprave ustreznih informacijsko-komunikacijskih rešitev prilagoditi tudi poslovne procese, vzpostaviti odgovarjajočo organizacijsko strukturo in prilagoditi nacionalno zakonodajo, da bo s pomočjo IO omogočala ugotavljanje identitete ter preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje terorizma in drugih hudih kaznivih dejanj.

Vsebinska in tehnična implementacija novih informacijskih sistemov in njihovih komponent je v teku. Zaključek celotnega projekta je bil načrtovan za junij leta 2024. Osrednjo vlogo pri njihovi uvedbi imata agenciji eu-LISA (Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice) in Frontex (Evropska agencija za mejno in obalno stražo), države članice in Evropska komisija, pri implementaciji pa sodelujejo tudi Agencije EU (Europol, EUAA, Eurojust, EPPO) in Interpol.

Zaradi izjemne zahtevnosti in kompleksnosti samega projekta, težav eu-LISE, pa tudi izbruha COVID-19, je prišlo do zamud in zastojev, ki so vodili do treh prestavitvev časovnic. Zaradi vseh sprememb časovnic, se je časovnica za celoten projekt IO posledično premaknila na začetek leta 2027. Trenutno velja, da bodo sistem vstopa in izstopa (SVI) zagnali 10. novembra 2024, evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) na obdobje šestih mesecev po uspešni vzpostavitvi SVI, na katerega je ETIAS neposredno navezan, predvidoma 6. aprila 2025. Tako bo zagon IO izveden v štirih valovih. V prvem valu z delovanjem prične SVI (6. oktober 2024), ter do konca 2024 BMS (prva komponenta interoperabilnosti) za SVI in Vizumski informacijski sistem (VIS). V drugem valu bo 6. aprila pričel delovati ETIAS ter do sredine 2025 druga (ESP-european search portal) in tretja komponenta (CIR – common identity repository) interoperabilnosti. V tretjem valu bo v drugi polovici leta 2025 z delovanjem pričel sistem ECRIS-TCN ter ESP, BMS in CIR za sistem ECRIS-TCN. V četrtem valu v drugi polovici leta 2026 bo z delovanjem pričel sistem VIS, obenem pa se bo tako dokončala arhitektura celotnega projekta interoperabilnosti, ki bo s tem postal v celoti operativen. Predvidena polna zmogljivost IO se pričakuje v začetku leta 2027.

Pregled dosedanjih aktivnosti in trenutno stanje izvajanja interoperabilnosti

Zaradi težav in posledično zamika pri implementaciji SVI, predvsem zaradi kvalitetnega testnega okolja s strani eu-LISA, prihaja do zamika sistema ETIAS, ki je neposredno navezan na SVI, in prav tako tudi drugih sistemov, ki sestavljajo projekt IO. Do konca avgusta 2024 bo jasno, ali bo

predviden začetek uporabe sistema SVI 5. oktobra 2024 mogoč, ali pa bo zopet prišlo do zamud in potrebe po prestavitvi časovnice. Slovenija je 28. 5. 2024 poslala odziv na vprašalnik glede pripravljenosti Slovenije na zagon sistema SVI, v katerem smo sporočili, da trenutno sledimo dinamiki. Bo pa konec avgusta Evropski komisiji potrebno ponovno sporočiti, kakšno je stanje pripravljenosti držav članic EU na zagon sistema SVI in takrat bo jasno, ali bo zagon SVI, ki je predviden 5. oktobra 2024, možen.

Za boljšo preglednost projekta je bila leta 2019 ustanovljena Medresorska delovna skupina za implementacijo projekta interoperabilnost, katere namen je koordinacija dela in bdenje nad morebitnimi večjimi težavami pri nacionalnem procesu implementacije projekta interoperabilnosti (IO). Medresorsko delovno skupino vodi državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve. Do sedaj se je delovna skupina sestala enajstkrat. Delovna skupina pripravlja tudi poročila o stanju implementacije projekta interoperabilnosti v Sloveniji.

Za bolj tehnično koordinacijo in reševanje težav je bila ustanovljena Delovna skupina za implementacijo interoperabilnosti, na kateri se sestajajo strokovnjaki in katere namen je reševanje tehničnih težav na operativnem nivoju. Sestanki delovne skupine potekajo redno in so v veliko pomoč pri reševanju trenutnih strokovnih težav. Ena izmed nalog operativne delovne skupine je tudi usklajevanje delovnih procesov in vlog posameznih organov v sistemih IO ter priprava podrobnega načrta implementacije IO na nacionalnem nivoju. Poleg priprave primernih tehničnih rešitev se ukvarja tudi z vprašanji primerne organizacije dela na nacionalnem nivoju, s pristojnostmi posameznih sodelujočih resorjev, vprašanji človeških in finančnih virov in definicijami IO delovnih procesov.

Trenutno bo potrebno na nacionalnem nivoju doreči postopek razreševanja primerov, ki bi kazali na možne zlorabe identitete, določiti pristojne organe in pripraviti ustrezne tehnične rešitve. Trenutno je aktualen predlog, da bi se sodelujoči organi v Republiki Sloveniji za potrebe razreševanja rumenih povezav povezali v mrežo nacionalnih ekspertov in uporabljali skupno informacijsko rešitev. Ekspertize za potrebe biometrične identifikacije bo zagotavljal Nacionalni forenzični laboratorij Generalne policijske uprave. Potrebne spremembe zakonodaje so pripravljene. Počakati je potrebno na uveljavitev novega Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol).

V okviru vladne Medresorske delovne skupine in operativne delovne skupine za interoperabilnost so bili okvirno definirani postopki dela. Pripravljeno je bilo javno naročilo za sklenitev okvirnega sporazuma za razvoj informacijskih rešitev za potrebe IO, ki zaradi neustreznih ponudb ni uspelo. Trenutno je v pripravi novo javno naročilo. Spreminjajoče tehnične specifikacije in stalne zamude centralnega projekta, ki je v domeni Agencije eu-LISA, zelo otežujejo izvedbo nacionalnih priprav na zagon IO.

IO ni le projekt informacijskih rešitev, pač pa je potrebno doreči tudi procese dela uporabnikov IO na nacionalnem nivoju, saj v tem trenutku obstaja veliko nejasnosti o delovanju IO v praksi. Slovenija se redno udeležuje sestankov upravnih in svetovalnih odborov eu-LISA, katerih namen je usklajevanje in spremljanje napredka na področju interoperabilnosti na nivoju EU. Odbor za interoperabilnost pripravlja priročnik, ki bo v pomoč državam članicam pri pripravah na implementacijo. Slovenija se je pridružila skupini držav članic, ki je pozvala EU in eu-LISA, da razvije centralnega orodja za razreševanje rumenih povezav (CSLR). V okviru te skupine se usklajuje tudi nove IO delovne procese. Spomladi je bilo dogovorjeno, da CSLR pripravi agencija eu-LISA, kar bo Sloveniji prihranilo čas razvoja in finančna sredstva.

Potencialne težave pri implementaciji projekta interoperabilnosti

---

Implementacija interoperabilnostnega okvira od držav članic zahteva, da pripravijo nacionalne rešitve za povezavo z European Search Portal (ESP), Biometric Matching Service (BMS), Common Identity Repository (CIR) in Multiple-Identity Detector (MID). To so ključni gradniki centralnega sistema IO. Uvedba posameznih gradnikov IO je predvidena postopno in skozi povezane projekte iz okvira IO. Implementacija Interoperabilnosti pa zahteva tudi vzpostavitev ustrezne organizacije dela in delovnih procesov. Doreči je treba ustrezne procese dela za mejno kontrolo in pristojnosti sodelujočih organov v zvezi z uporabo interoperabilnosti in razčiščevanjem morebitnih zlorab identitete. Zaradi zamud posameznih sistemov bodo zamujali tudi drugi projekti, vključno z IO.

V Sloveniji vsem udeleženi resorjem težave predstavlja zaposlovanje in zadržanje kadrov, predvsem strokovnjakov s področja informatike in telekomunikacij, ki se ne javljajo na objavljene javne natečaje za prosta delovna mesta. Obstoječi kadri so preobremenjeni ali pa odhajajo in jih posledično resorji zelo težko nadomestijo.

Potencialno težavo pri zagonu in uporabi SVI bi lahko predstavljale upravne enote, ki zaradi preobremenjenosti ne bi bile zmožne v potrebnem časovnem roku vnesti zahtevanih podatkov v aplikacijo SVI, kar bi lahko vodilo do težav.

Ministrstvo za infrastrukturo (MZI) na področju prevoznikov pričakuje težave pri uvajanju tako SVI kot ETIAS. Težave predstavlja nenehno prestavljanje roka za sistem SVI, ki bo s preverjanjem na meji gotovo povzročil zastoje tovornega prometa, vsaj na zunanji schengenski meji. Zaradi odsotnosti natančnega datuma zagona ETIAS in neobstoja aplikacije ETIAS ter usposabljanja za uporabo aplikacije, ki jo bodo prevozniki upravljali sami, pričakujejo velike težave ob uvedbi sistema ETIAS. Zaradi vseh zamikov so prekinili z obveščanjem glede obveznosti ETIAS, saj še vedno ni popolnoma jasno, kakšne sploh te obveznosti na koncu bodo. Z obveščanjem glede SVI bodo počakali na začetek kampanje Evropske komisije in potem nadaljevali z obveščanjem tudi glede ETIAS. MZI vse ključne sogovornike vedno opozarja, da se s pričetkom uvedbe SVI pričenejo obveznosti tudi za prevoznike in da je nujno čimprejšnje testiranje spletne in mobilne aplikacije.

Potencialno težavo bi lahko bi pomenil predolg čas sprejemanja potrebnih sprememb nacionalne zakonodaje za sistem Eurodac, saj mora sistem začeti z delovanjem v juliju 2026.

V nadaljevanju so predstavljene podrobnejše informacije o stanju implementacije posameznih projektov, ki sodijo v okvir IO in tudi težav, s katerimi se soočamo pri posameznih sistemih:

Sistem vstopa in izstopa (SVI) ali Entry – Exit System (EES)

Policija je nosilec projekta SVI, katere ključna deležnika sta Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve (MZEZ) na področju vizumov in Direktorat za migracije Ministrstva za notranje zadeve (DM MNZ), ki za področje imigracije pripravlja vsebinska navodila, tehnične rešitve za upravne enote in DM pripravlja Direktorat za upravne in notranje zadeve (DUNZ). MNZ DUNZ je 24. maja 2024 uspešno vzpostavil povezavo s posredniškim strežnikom Policije, kjer so deležnikom na voljo servisi centralnega SVI sistema eu-LISA, ki jim je na voljo za razvoj rešitve na njihovi strani za potrebe imigracijskih procesov (register tujcev), ki jih vodijo upravne enote. MZEZ je povezavo s posredniškim strežnikom Policije uspešno vzpostavil že predhodno. Projekt trenutno delno sledi ključnim mejnikom, predvsem zaradi težav centralnega testnega okolja. Te težave mora odpraviti agencija eu-LISA.

Na podlagi zaprosila Evropske komisije državam članicam, je Ministrstvo za notranje zadeve 28. 5. 2024 poslalo Izjavo za Evropsko komisijo o pripravljenosti glede potrebnih tehničnih in pravnih ureditev za začetek delovanja sistema vstopa/izstopa v skladu z Uredbo (EU) 2017/2226. Izjava je bila set vprašanj, na katera je bilo treba odgovoriti in se opredeliti do pripravljenosti za zagon SVI. V tej fazi smo na vsa vprašanja podali pozitivne odgovore, 3 pa so označeni kot delno pozitivni, saj trenutno težavo predstavljajo MNZ DM, DUNZ in upravnih enot do baze SVI, za upravne enote bo potrebno izvesti praktična usposabljanja, prav tako zamujamo s potrebnimi spremembami ZNPPol. Te težave naj bi odpravili pred 10. novembrom 2024. Konec avgusta bo Evropska komisija vsem državam članicam ponovno poslala vprašalnik in takrat bo dokončno jasno, ali bo sistem SVI 10. novembra 2024 zaživel ali pa se bo zopet zamaknil.

Eu-LISA je v začetku leta 2024 vzpostavila stabilno tesno okolje (CT), ki omogoča razvoj aplikativnih rešitev. Policija je že pripravila aplikativno rešitev za delo na meji (MEKO - SVI). Aplikativna rešitev temelji na »workflow enginu«, ki ga je za države članice pripravila eu-LISA. Za test aplikacije je bila vzpostavljena testna točka na Upravi uniformirane policije (UUP), kjer se testira delovanje aplikacije preko delovne postaje in pripadajoče periferne opreme (kamera, čitalec dokumentov, čitalec prstnih odtisov). Pri testu se pojavljajo težave z aplikacijo BIOMiddle, ki je glavni biometrični vmesnik aplikacije in trenutno ne zagotavlja ustrezne stabilnosti delovanja. Težave, povezane s tem, odpravlja Urad za informatiko in telekomunikacije policije (UIT-GPU). Zaposleni UUP vse zaznane napake posredujejo UIT GPU in zunanjemu razvijalcu. Zunanji izvajalec je uspešno razrešil 44 napak, ki so bile zaznane s preliminarno analizo eu-LISA v okviru CT testiranja. Ostaja še 27 testnih primerov, kjer pa ni mogoče pridobiti pozitivnega rezultata, ker centralno CT okolje nima pravilno vnesenih podatkov s strani eu-LISA. Obvestili smo eu-LISA, ki razrešuje zadevo. Prav tako eu-LISA in Evropska komisija vztrajata pri prepovedi uporabe biometričnih podatkov v okviru testiranja, kar je v skladu z GDPR, a članicam onemogoča zanesljivo testiranje v skladu z zahtevami eu-LISA in Evropske komisije. Nezmožnost dejanskega predhodnega biometričnega preverjanja in vnosa teh podatkov v testno bazo lahko pomeni potencialne tehnične težave, ki bi jih bilo mogoče v okviru drugačnega pristopa k testiranju preprečiti. Težavo so izpostavile tudi druge države članice. UIT za aplikacijo MEKO – SVI pripravlja navodila za vse uporabnike aplikacije.

Delo poteka tudi na lokaciji Letališča Jožeta Pučnika, kjer bo v uporabi sistem »easyTower«. Informacijska rešitev bo zagotavljal SRA, ki naj bi bil pripravljen v juniju.

Začenjajo se priprave na informacijsko kampanjo glede obveznosti, ki jih prinaša sistem SVI. Kampanjo bo za policijo izvedla Služba za odnose z javnostmi Generalne policijske uprave, ki je določila odgovorno osebo za izvedbo. Evropska komisija bo pripravila gradivo za izvedbo, kampanja naj bi se začela okoli 3 mesece pred začetkom delovanja sistema. Gradivo bo dostopno preko posebnega portala. Informacijska kampanja držav članic bo morala biti usklajena z kampanjo EU in uporabljati pripravljeno gradivo. Policija ima že pripravljene komunikacijske kanale za distribucijo gradiv, ki jih bo v vseh uradnih jezikih EU in 5 največjih svetovnih jezikih pripravila Evropska komisija.

MZEZ je začel z izvajanjem testov dostopov za razvoj njihovega dela aplikativne rešitve, medtem ko del, ki je v pristojnosti MNZ DM/DUNZ (UE), zaostaja tako pri testih kot tudi pri razvoju aplikacije. Ker je DUNZ končal z dvema velikima projektoma (nadgradnja GURS in evropske volitve), bodo sedaj vse moči usmerili v pripravo informacijske rešitve, ki jo bodo pripravili pravočasno. Morebitno težavo bi lahko predstavljal prevelik obseg dela, ki bo padel na uslužbenca na UE, ki so že sedaj preobremenjeni. To bi lahko vodilo do težav.

Zaradi vstopa Republike Hrvaške v schengensko območje se bo sistem v polnosti izvajal le na mejnih prehodih za pomorski in letalski promet, kjer koncentracija potnikov, ki jih bo treba zajeti v SVI, ni velika. Pri tem je treba pripomniti, da bo najbolj obremenjeno Letališče Jožeta Pučnika,

ki ima edino redne letalske linije iz tretjih držav. V Luki Koper in ostalih letališčih ne pričakujemo težav z izvajanjem SVI.

MZI na področju prevoznikov pričakuje težave pri uvajanju SVI, če ne bo dovolj dolgega obdobja testiranja. Ključne aktivnosti bodo namreč izvajali sami vozniki v mednarodnem prometu, kar bo bistveno vplivalo na izvajanje prevozov. Če avtoprevozniki ne bodo pravočasno in ustrezno usposobljeni, bo to lahko povzročilo neobvladljive kolone na zunanji schengenski meji.

Na podlagi rednega policijskega dela se bo SVI izvajal tudi v notranjosti Slovenije. Zaradi tega se je tehnična oprema, ki je bila namenjena za izvajanje SVI na kopenskih mejnih prehodih, razporedila v uporabo policijskim enotam v notranjosti (predvsem enotam za izravnalne ukrepe), kjer jo bodo policisti uporabljali za preverjanje statusa državljanov tretjih držav. Temu se je prilagodil tudi razvoj aplikacije za izvajanje SVI, ki bo omogočala izvajanje vseh postopkov policije na mejnih prehodih in v notranjosti. Zato so na UIT poleg SVI rešitve za mejo pripravljajo še SVI rešitev za notranjost.

Prek spletne učilnice EIDA je bilo pripravljeno osnovno teoretično izobraževanje za uporabnike (policiste), ki se je zaključilo konec leta 2022. Usposabljanje je opravila večina policistov. V letu 2024 je bilo usposabljanje ponovno odprto, gradivo zanj je bilo posodobljeno, k sodelovanju so bili povabljeni zaposleni policije na lokalni, regionalni in državni ravni.

Praktično usposabljanje za izvajanje SVI bo izvedeno skladno z novo določeno časovnico pred uveljavitvijo sistema, ko bodo dokončno pripravljene aplikativne rešitve za uporabo in posledično tudi delovni proces. Na usposabljanje bodo napoteni vsi deležniki v SVI.

Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)

Nosilec projekta je Policija, ki sodeluje tudi z drugimi partnerji. Projekt sledi zastavljeni dinamiki. Sistem ETIAS je neposredno vezan na sistem SVI, njegovo delovanje je predvideno v šestih mesecih po vzpostavitvi sistema SVI. Zaradi zamud je trenutno predvideno, da ETIAS pride v uporabo aprila leta 2025. Zamiki začetka delovanja sistema povzročajo tako tehnične kot tudi kadrovske težave.

Za potrebe vzpostavitve sistema ETIAS, Uredba ETIAS določa vzpostavitev nacionalne enote ETIAS. Ta popolnoma nova enota, ki je vzpostavljena znotraj policije, bo izvajala vse naloge s področja ETIAS. Trenutno nacionalna enota sledi zadani časovnici projekta in sodeluje v nacionalnih in mednarodnih delovnih skupinah, ki bodo omogočile pravilen zagon sistema. Delovna skupina za vzpostavitev sistema ETIAS je pripravila predlog sprememb sistemizacije za novih šest projektnih delovnih mest v nazivu kriminalistični inšpektor specialist in ga naslovila na vodstvo Uprave kriminalistične policije (UKP GPU), ki je predlog potrdilo in ga uvrstilo v skupen predlog UKP GPU. Priporočila Evropske komisije so, da se morajo nacionalne enote ETIAS kadrovsko dopolniti in biti operativne pol leta pred vzpostavitvijo celotnega sistema. Po uveljavitvi nove sistemizacije bo izvedena javna objava za zasedbo, čemur bodo po izboru in zaposlitvi sledila usposabljanja v nacionalni enoti ETIAS in na Frontexu.

V okviru Uprave kriminalistične policije, Sektorja za mednarodno policijsko sodelovanje UKP SMPS, bo s prerazporeditvijo zaposlenih, za potrebe ETIAS nacionalne enote zagotovljena dodatna pisarna, ki bo na voljo julija 2024. ENU bo tako imela dve pisarni. Skupno dežurno pisarno z eno delovno postajo pa si bo delila s preostalim delom dežurne službe OOVTOP SMPS UKP (ETIAS, PNR, Front Office SPOC).

Pripravljen je bil predlog sprememb Zakona o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol), ki se nanaša na delo ETIAS. Pri tem je bila predlagana vsebina, ki se nanaša na nacionalno enoto ETIAS in njeno delo na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter

nadzorni seznam ETIAS. Ob tem je bila pripravljena tudi ocena finančnih posledic za nacionalni proračun do leta 2027. Zakon je trenutno v medresorskem usklajevanju.

Nadaljuje se delo na spremembi Zakona o tujcih. Februarja 2024 je bil izveden sestanek s pravno službo MNZ, na katerem je bil predstavljen način reševanja pritožb na odločitve nacionalne enote ETIAS. Vsebinsko bo način reševanja pritožb usklajen v drugem četrtletju 2024.

Začelo se je obveščanje javnosti in ciljnih skupin glede vzpostavitve sistema ETIAS. V sodelovanju s Službo za odnose z javnostmi in enoto UUP, ki koordinira delo v zvezi s Sistemom vstopa in izstopa, je bil pripravljen časovni okvir obveščanja javnosti o novih načinih vstopa v EU. Sistem vstopa in izstopa bo operativen oktobra, zato bo prvi del medijske kampanje usmerjen v ta del. Po vzpostavitvi SVI se bo začela usmerjena kampanja tudi o vzpostavitvi sistema ETIAS.

Programsko opremo za delo nacionalne enote ETIAS bo zagotovila agencija eu-LISA. Slovenija mora pripraviti informacijski rešitvi za centralne poizvedbe po sistemu ETIAS in za delo z listo nadzorovanih oseb. Izvedeno je bilo javno naročilo za izbiro zunanjega izvajalca, ki pa ni bilo uspešno. Najugodnejši ponudnik je naredil napako, zato je treba postopek ponoviti. Javno naročilo je bilo objavljeno v oktobru 2023, ponudnik je bil izbran. Izvedenih je bilo več delovnih sestankov z zunanjim izvajalcem za razvoj ETIAS rešitev.

MZI na področju prevoznikov pričakuje težave pri uvajanju ETIAS, ker do tega trenutka ni bilo dostopne niti spletne niti mobilne aplikacije, ki jih bo uporabljala večina cestnih prevoznikov. Kljub intenzivnem obveščanju v preteklosti so obveščanja v lanskem letu zastala, ker ni bilo natančnejših informacij o zagonu. Z avtoprevozniki je bilo dogovorjeno, da se počaka na začetek kampanje obveščanja o ETIAS s strani Evropske komisije. Težave bodo še večje, če ne bo dovolj dolgega obdobja testiranja. Ključne aktivnosti (uporaba aplikacije, preverjanje izpolnjevanja ETIAS potnikov) bodo namreč izvajali sami vozniki v mednarodnem avtobusnem prometu, kar bo bistveno vplivalo na izvajanje prevozov.

Prenova schengenskega informacijskega sistema (SIS Recast)

Nosilec projekta je Policija. Projekt je bil večkrat prestavljen, predvsem zaradi zamud nacionalnih projektov v posameznih državah članicah. Sistem SIS Recast uspešno deluje od 7. 3. 2023. Novi uporabniki SIS (upravne enote, pristojne za izdajanje potrdil o registraciji strelnega orožja, organi, pristojni za registracijo plovil, in organi, pristojni za registracijo zrakoplovov) so implementirali novosti skladno z novo SIS Uredbo. Delo poteka brez težav. Zaznane vsebinske in tehnične težave v prenovljenem sistemu SIS so bile zaznane in odpravljene ter implementirane v produkcijo 10. januarja 2024.

Skladno s prenovno SIS so bili s 7. marcem 2023 nadgrajeni tudi Register tujcev ter informacijska sistema za Finančno upravo Republike Slovenije in MZEZ, delo poteka brez velikih težav.

Usmeritve za končne uporabnike policije v sklopu Intraneta Policije so bile prenovljene, prav tako so bila opravljena izobraževanja za vse končne uporabnike.

Pri projektu so prisotne težave pri zaposlovanju novih kadrov. Težavo bo treba ustrezno sistemsko rešiti.

Potrebe po spremembah ZNPPol so bile preverjene. Skladno s 36. členom Uredbe 2018/1862/EU¹ bo potrebna prilagoditev 44. in 45. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije

---

¹ Uredba (EU) 2018/1862 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. novembra 2018 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v

in 42. člena, ki se nanaša na ugotavljanje identitete na podlagi prstnih odtisov. Navedene spremembe so bile predhodno že usklajene s preostalimi deležniki (Ministrstvo za pravosodje, Vrhovno državno tožilstvo, Informacijski pooblaščenec).

Sistem za informacije o obsodbah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (ECRIS-TCN)

Nosilec projekta ECRIS-TCN je Ministrstvo za pravosodje. Pri projektu so se pojavljale zamude na ravni EU, tako da je bil pričetek delovanja sistema zamaknjen v drugo polovico leta 2025. Kljub temu potekajo nekatere zgodnejše aktivnosti v zvezi s testiranjem, v katerih Ministrstvo za pravosodje redno sodeluje, prav tako se udeležuje dveh delovnih skupin, ki delujeta na nivoju EU.

Ministrstvo je že pripravilo osnutek potrebnih zakonskih sprememb, in sicer prilagoditev Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. 48/13, 37/15 in 22/18, 94/21), treba pa je doreči še nekaj posameznih vprašanj v zvezi s pridobivanjem prstnih odtisov. Glede osnutka zakona in praktičnih vidikov njegovega izvajanja je ministrstvo izvedlo že več sestankov s Policijo oziroma Nacionalnim forenzičnim laboratorijem. Prav tako se rešitve iščejo tudi znotraj delovne skupine IO. Spremembe drugih zakonov zaradi ECRIS-TCN trenutno niso predvidene.

Ministrstvo je konec maja 2023 vzpostavilo povsem prenovljen informacijski sistem kazenske evidence, ki bo, med drugim, omogočal oziroma olajšal tudi kasnejše integracije sistema ECRIS-TCN. Za potrebe ECRIS-TCN bo uporabljena informacijska rešitev, ki jo razvija Evropska komisija (oziroma eu-LISA), vendar le-ta še ni na voljo in prav tako ne razpolagamo z informacijo, kdaj bo pripravljena.

Vizumski informacijski sistem (VIS)

Nosilec projekta je MZEZ. Projekt trenutno poteka po zastavljeni časovnici in bo zaključen v roku.

Projekt je razdeljen v več podprojektov oziroma sklopov, ki se izvajajo ločeno (VIS – SVI povezljivost, VIS interoperabilnost (v širšem smislu) in Revised VIS, ki je novo ime za VIS Recast).

Na področju Revised VIS in vključitve VIS v IO je bila julija 2021 sprejeta sprememba Uredbe, zaradi česar bodo potrebne dodatne prilagoditve na nacionalnem vizumskem sistemu VIZIS. MZEZ zaradi dodatnih prilagoditev še ni zaključilo s pripravo ocene stroškov ter ocene potrebnih dodatnih zaposlitev na MZEZ zaradi implementacije oziroma izvajanja nove uredbe. Težavo povzroča tudi dejstvo, da še vedno ni potrjena pravna podlaga za Revised VIS in so vse aktivnosti narejene na osnovi trenutno znanih približkov.

Zaradi napovedane spremembe časovnice za uvedbo SVI obstaja velika verjetnost prekrivanja z drugimi že planiranimi aktivnostmi, in sicer aktivnosti, ki so predvidene za spremembe VIS (Revised VIS) in ostale aktivnosti iz projekta IO. Trenutni predvideni datumi vklopa VIS so maj 2023 za Skupni repozitorij identitet – CIR in junij 2024 za preostale elemente IO. Zaradi predvidenih sprememb časovnice bodo nujno potrebna dodatna usklajevanja med državami članicami in eu-LISA ter Komisijo. Na osnovi potrjenih časovnih planov bo MZEZ lahko začelo s postopki javnih naročil.

---

kazenskih zadevah, o spremembi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1986/2006 Evropskega parlamenta in Sveta in Sklepa Komisije 2010/261/EU

Na področju povezljivosti VIS in SVI so bile opravljene oziroma se še vedno izvajajo številne dejavnosti. Sistemska soba na MZEZ je bila prilagojena, da je lahko sprejela nacionalne uporabniške vmesnike (NUI). NUI so priključeni in delujoči. Prav tako je bila podpisana pogodba s podizvajalcem, ki vključuje razvoj programske opreme, pomoč pri testiranju in pomoč pri samem vklopu. Razvoj se izvaja po predvideni časovnici. Trenutno potekajo tudi testiranja VIS-SVI. Opravljeni so bili "testi povezljivosti", vendar kljub temu obstaja možnost manjših zamud pri nadaljnjih testiranjih zaradi zamud na centralnem sistemu. Celovita prenova sistemskih prostorov na MZEZ je zaključena in je glede VIS-SVI prinesla povečano zanesljivost pogojev delovanja (redundantno UPS napajanje, močnejše hlajenje, sistem avtomatskega gašenja).

Eurodac

Sistem sicer že obstaja in je v uporabi. Vendar ima trenutni Eurodac popolnoma druge funkcionalnosti, saj je primarno namenjen za vodenje azilnih postopkov.

Novi Eurodac, ki bo vstopil v uporabo julija 2026, se bo uporabljal že v fazi preverjanja na zunanjih mejah oziroma pri postopkih v notranjosti. Poleg biometričnih podatkov o prstnih odtisih bo vseboval tudi biometrično fotografijo obraza ter skenirane vse potovalne dokumente, ki jih bodo imele osebe pri sebi. Prav tako bodo v sistemu shranjeni vsi osebni podatki, postopki in odločitve v postopkih ter ukrepi s strani policije (odstranitve, vrnitve). Novi sistem zaradi obilice vseh podatkov ne bo mogel več delovati preko strežnika, ampak se bodo preko nacionalne dostopne točke informacijski sistemi Policije in DM preko spletnih servisov integrirali s centralnim sistemom in CIR, ki bo voden na nivoju celotne EU. Zajem prstnih odtisov in podatkov je predviden že v fazi preverjanja, torej po vstopu, za vse tujce od 6. leta starosti dalje.

Projekt na EU ravni vodi eu-LISA. Po implementaciji bo sistem popolnoma integriran v sistem IO. Nadgradnja celotnega sistema bo potekala usklajeno v vseh državah članicah sočasno na osnovi tehnične dokumentacije in časovnice eu-LISA.

Sistem mora začeti delovati julija 2026. eu-LISA trenutno pripravlja tehnično dokumentacijo za sistem Eurodac, s pripravo je začela že marca 2024. Predvidoma naj bi jo objavili 1. 1. 2025, ko je predviden tudi začetek prvih testiranj.

Za implementacijo in uporabo sistema na nacionalni ravni je potrebna sprememba nacionalne zakonodaje ter integracija nacionalnih informacijskih sistemov v Eurodac, kar bi v primeru predolgega sprejemanja zakonodaje lahko predstavljalo težavo v prihodnosti.

Interoperabilnost (IO)

Po dogovoru ministrov za notranje zadeve na neformalnem srečanju v Pragi 11. julija 2022 je bilo predvideno, da bo sistem IO zaživel do junija leta 2024. Zaradi zamud projekta SVI ta rok ne bo dosežen. Po sestanku upravnega odbora agencije eu-LISA, septembra 2023, je bil sprejet predlog za novo časovnico, ki so ga ministri za notranje zadeve potrdili na zasedanju Sveta za pravosodje in notranje zadeve 19. 10. 2023. Po tem predlogu je sedaj predviden začetek delovanja sistema interoperabilnosti v letu 2026.

Da bi pripravili ustrezne informacijske rešitve in zagotovili njihovo nemoteno delovanje v okviru IO, je v teku postopek izbora zunanjega izvajalca za sklenitev okvirnega sporazuma 430-397/2023 - Razvoj aplikacij za področje Interoperabilnosti, njihovih potrebnih nadgradnjah in njihovem prilagajanju spremenjenim oz. novim zahtevam. Prav tako je bilo izvedeno javno naročilo (JN A171451-23-1134) in izbran izvajalec za potrebe razvoja spletnega servisa za mehka iskanja v okolju Elasticsearch.

Že pred časom se je Slovenija priključila pobudi 18 držav članic EU, ki je pozvala Evropsko komisijo k razvoju orodja CSLR (Common Solution for Link Resolution). Upravni odbor eu-LISA je potrdil predlog odbora Programme Management Board (PMB) za izvedbo razvoja CSLR s strani eu-LISA. Razvoj centralnega orodja podpira tudi Evropska komisija. Večina držav članic ta projekt še vedno podpira in bo orodje uporabljala kot primarni način razreševanja povezav. Preostale države članice bodo orodje uporabljale kot redundantno možnost ali pa še niso sprejele sklepa. V okviru implementacije rešitev je bilo Evropski komisiji predlagano tudi povečanje sredstev iz instrumenta Border Management and Visa Policy Instrument (BMVI), tu so bili predlogi usklajeni z MNZ SES

Na ravni interoperabilnostne svetovalne skupine pri eu-LISA (IO AG) je bila podprta iniciativa o razvoju komunikacijskega orodja, ki bi v končni obliki zamenjal vse obstoječe načine komunikacije, kot primarno komunikacijsko sredstvo (SIS, MID, SVI, ETIAS ...).

Na ravni eu-LISA in držav članic poteka razprava glede posodobljenega postopka pregleda Interface Control Document (ICD) za IO. Predlagani postopek pregleda je rezultat pomislekov, ki so jih izrazile nekatere države članice v zvezi z zunanjim postopkom pregleda ICD. Prav tako je aktualen 48. člen Uredbe o IO v smislu priprav ustreznih organizacijskih in tehničnih rešitev; pravica do dostopa, popravka in izbrisa osebnih podatkov, shranjenih v MID, ter omejitve njihove obdelave. Za zagotavljanje varnosti podatkov IO je bila formirana tudi skupina varnostnih inženirjev – Security Officers Network ali SON.